

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeča Neža“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeča Neža“.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6

Opisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po: pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korenec. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Nemčurska gnezda.

Slovenska napredna politika se pričena pripravljati za novo, obsežno politično akcijo po vsem Spod. Štajerju. Predznakov tega gibanja imamo že precej in tudi že lahko opazimo ves strah onih, ki ga to gibanje povzroča tako pri narodnih, kot tudi pri političnih nasprotnikih. Vendar se nam dozdeva, da se tu bolj pazi na zgolj politično strankarsko gibanje, a pušča v stran nič manj važen faktor priseljevanja slovenskega elementa v naša nemčurska gnezda. Tudi temu moramo posvetiti v bodoče našo nedeljno pozornost. Če hočemo, da bo naše delo čim uspešnejše. Na mariborskem shodu je dejal govornik dr. Sernee, da treba skušati po možnosti ustaviti ponemčevanje. Izdatno bi se to dalo izvršiti, če bi pazili na slovenski dotok iz dežele. Govornik je opozarjal na nekega nemškega pisatelja, ki pravi, da bi tekom 30. let nemška spodnještajerska mesta izgubila svoje nemško lice, če bi izgubilo ponemčevanje slovenskega dotoka svojo moč. Slovenstvo pa bi ne pridobilo le novih tal v teh krajih, marveč bi tudi z uspehom prodiralo dalje proti severu. S temi izjavami seveda treba računati čim prej. Mariborski Slovenci so si sestavili svoj narodni kataster. Kakšno je njegovo stanje danes — še ne vemo, vendar upamo, da delo izdatno napreduje. Take naprave bi morale biti pri nas povsod. Pomagati pa bi morala tudi naša slovenska županstva po deželi, morda s tem, da bi slovenske „narodne katastre“ informirala o onih, ki se preselje v mesta, v kojih se taki „narodni katastri“ vodijo. Če bi se v manjših krajih ohranilo vsako leto vsaj 100 slovenskih priseljencev, bi že to bilo v par letih za številni slovenski prirastek velika pridobitev za naš narodni boj. Uspehi bi se kmalu čutili.

Nemci se novega gibanja za slovenske pravice na Štajerskem zelo boje. Dan na dan pišejo o „slovensche Vorstösse“. Vsaka zahteva po pravici, ki nam gre po zakonu je torej „forstös“. Mi pa pravimo, da so to le krepki novi napadi na zastarele nemčurske trdnjave, ki so središča nemških krivic — in ti napadi se morajo vstrajno ponavljati — do zmage.

Koroško.

Brca. Dne 23. aprila se je vršil v Beljaku v lovski vojašnici vojaški nabor za občine Bekštani, Blajberg in Marija na Zili. Brnški fantje so se peljali z 7. vlakom zjutraj v Beljak. Prepevali so slovenske narodne pesmi o vojaškem stanu, za kar jih moramo pohvaliti. Izmed njih so bili trije potrjeni. Eden se je pokazal sinu

prave slovenske korenine, ker je bil okrašen s slovenskimi trakovi. Zrušili slovenskih fantov so se oklepali tudi nemčurski in Sentjovski pobalini, ki ne znajo drugoga, kot se jati prepri. Nemčurji so bili posebno ponosni na Jožefa Haßlerja, pismonošo v Mlinarhi, katerega so okrasili s „frankfurtericami“, da ga skoro ni bilo poznati. Se na vrh klobuka je imel eno pripeto, da je bil klobuk podoban turškemu turbanu. Ko so šli po trgu so peli: „Vom Tal bis an die Gletscherwand, klingt deutsches Lied vom Kärtnerland“ in „slovenska kri naj se suši“. Skupno z brnškimi slovenskimi fanti so se pripeljali na Breg in tam šli v gostilno pri „Poglitshu“. Tam so se posebno odlikovali z neolikanim izvajanjem in robatim zmerjanjem Leopold Dermutz, Zdižnev pri Sentjovu. Zadostoval bo, če povemo, da je pri Sentjovu, ker stem je vse povedano. Saj Sentjovsko nemčursko gnezdo je znano daleč naokoli. Nadalje je nastopil Jožef Kandut, p. d. Suštarijev na Brnci, s svojo modro glavico. Izgleda tako učeno, pa bi skoraj dvomil, če zna do deset šteti. Čuti se visokega, ker obhaja z brnškimi učiteljem Klingenbergom, s katerim se pogovarja v taki nemščini, da obide vsakega groza, ki jo sliši. Jožef Haßler mora biti pa vesel, da je bil nastavljen za pismonošo v Mlinarhi. Če bi ne znal nekoliko slovensčine, bi ne dobil službe. In sedaj kaže tako hvaležnost. Nehvaležnost je plačilo sveta. Slovenski fantje se niso dosti prerekali z nemčurskimi pobalini. Pa saj so imeli prav. Z njimi je vsak pogovor nemogoč. Ali bo že kaj kmalu konec teh lumparij na Koroškem.

Blatce. Dne 24. aprila je izbruhnil ogenj v Blacah in uničil Butijev skedenj in Černotovo skladišče. Sreča je bila, da so prišle o pravem času požarne brambе na pomoč in zabrnile, da se ogenj ni razširil. Poslopja so tam v veliki gneči in nevarnost je bila velika, da ne bi pogorela cela vas. Posestnik Buti je že v tretje pogorel. Posestvo ima dobro zavarovano. Vzrok ognja je neznan.

Štajersko.

Celje. Neznani tatovi so pokradli v hotelu „Mesto Dunaj“ mnogo šampanjca in nekaj drugih jestvin. Celjska policija je pridno na delu, in tudi policijski psi pomagajo iskati tatove.

Celje. V Celje je prišel cirkus Kaseli in ostane tukaj samo 4 dni. Po mestnih vogalih se vidijo lepaki v pristni nemški barvah!

Celje. To so Slovenci! V nedeljo sta stala dva Orla (čuka) pred „Belim volom“ in sta tolkla po švabsko, pa kaj še, to: za klobukom pa sta imela Šulvereinski znak zraven

pa tudi čukarskega. To je res slovenska organizacija.

Celje. Na celjski meščanski šoli kričijo nemški učenci, ko gredo iz telovadnice „Heil“, slovenski učenci pa še govorijo slovenski ne smejo.

Nemški strah. Nemcem nikakor ne gre v glavo, da bi smeli Slovenci zahtevati to za se, kar imajo oni že od nekdaj. Radi se hvalijo, da dele svojim sosedom naobrazbo in omiko. Kako naj to odgovarja resnici, če branijo n. pr. nam Slovincem — potrebuje šole in, če nam odrekajo na vseh krajih in koncih postavno nam določena zastopstva? Gotovo je nemška samohvala grda ničevrednost in ne preostaja nam drugega, kot, v bodoče z vso odločnostjo nastopati za doseg vsega tega, najsi potem kriče o naši grabčljivosti in, da ščuvamo. Mi zahtevamo vendar le to, kar imajo oni sami in kar nam gre po postavi kot istovrednemu narodu. V zadnjih časih se naši spodnještajerski renegati tudi zelo često radi spominjajo one davno minule dobe, ko po naših krajih še ni vladal narodni spor, češ, takrat smo živeli skupaj složno in mirno in to je še tudi danes povsod po Spod. Štajerju, kamor ne sega še ščuvanje slovensko-nacionalnih voditeljev. Ta nemška trditve je laž. Mir je samo tam, kjer Nemci ne izzivajo; to pa store povsod, koder jih je le troje ali četvero. Seveda se najdejo temni elementi, ki trde, da so „Slovenci“ — a prijazni Nemcem. Take „Slovence“ mi že davno več ne štejemo v svojo sredo in je izgovor na nje za Nemce le žalosten dokaz njihove nizke kulture. Če mislijo, da se morejo na tako dvomljive argumente upirati — jih od srca obžalujemo in jih zagotavljamo, da bodo že v kratkih letih morali tudi javno priznati, da so se varali, tudi takrat, ko so iskali opore

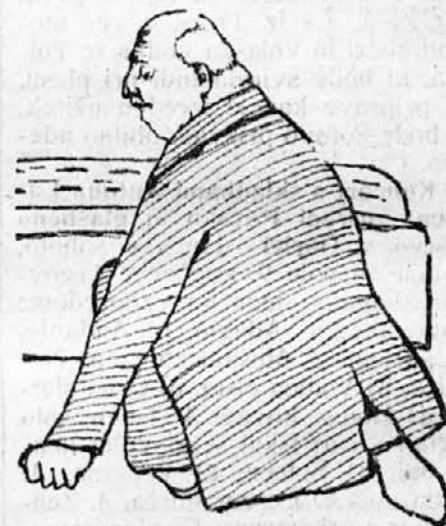
in se sklicevali na spodnještajerska „nemška“ mesta!

Nemški „cvetlični dan“ v Mariboru, se vrši danes v soboto. Še enkrat opozarjamo slovensko mariborsko javnost na sklep „enquete narodnih društev“ z dne 28. aprila, da se Slovenci „cvetličnega dneva“ ne udeležijo. Vzroki so sledeči: 1. V mestnem „Knabenhortu“ je dečkom pod kaznijo prepovedano govoriti med seboj v svoji materinščini, to se pravi: slovensko. 2. V gospodinski šoli je dekletom prepovedana slovenska beseda; v veži gospodinske šole je ta prepoved javno označena in vsakomur vidna. 3. V bodočem „Mädchenhortu“ se bo istotako vzgajalo deklice v dobro nemstvu; vzgajalo se bo narodne odpadnice. 4. Čisti dobiček nemškega „cvetličnega dneva“ gre vsako leto tudi v dobro „Südmarki“ in „Schulvereine“. Naše prijatelje prosimo, da nam nemudoma dajo na razpolago imena onih Slovencev, ki bi kupovali cvetke, ali pa se v nedeljo 3. maja udeležili cvetličnega korzo v mestnem, starem parku.

Fala na Dravi. Minole dni je prišel 60letni prevzitek Grablar v eno okoliških krcem. Naletel je na par fantov in delavcev, ki so ga brez povoda pričeli izzivati. Ko jih je posvaril, so se ga dejansko lotili in mu na glavi ter v licu pradejali več težkih ran. Stvar pride pred sodišče.

Maribor. (Razno.) Južna železnica otvori v hiši na Tegetthofovi cesti nasproti glav. kolodvoru filialko svojega konzuma, ki je sedaj samo v Studencih. — Socialno demokracijski „delavski konzum“, se razpusti. Ta zavod ni vstanu konkurirati z onim juž. železnice, vsled česar ga delavci zapuščajo. Obveznosti prevzema grški delavski konzum. — V četrtek je bil slovesno

Birma na Notranjskem ali najslajše sanje slovenskega naprednjaka.

Motto:

Konji, voz in napitnina in za lilapca liter vina, za spomin red sv. Martina, lepa naša domovina.

blagoslovljen novi mestni mirodvor pri Sv. Magdaleni. Ceremonije je opravljal škof Napotnik. — V Pobrežju je pes gostilničarja Plevčaka ogrizel eno sester dvojčkov ključavničarja Gunzeja po obrazu in ustnih.

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo! K 4.10. Samo! K 4.10.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk. jako dobro idoča samo K 4.10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoj in poštine prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

:: Tovarniška znamka „IKO“. ::

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

(Dalje.)

Z očmi, zdaj polnimi solz, zdaj žarečimi se sovraštva, je strmel Panigarola na vrata, ki so bila njemu zaprta, primerjaje se s pogubljenim angelom, ki zre oddaleč na vrata paradiza.

In kadar je čutil, kako mu srce prekipeva trpkosti, kadar se je zavedal, da je mera polna in da ne prenese nič več, je odšel dalje, stresaje svoj zvonec in dvigaje klic, podoben hropenju:

»Molite za duše ranjkih!...«

Alisa de Luks je večkrat čula ta klic in vztrepetala od njegove žalobnosti.

Videli smo, da se je napotil menih tisti večer naravnost v ulico Haß. Lažje mu je bilo pri srcu, ko je čutil, da se je odločil. Vračala se mu je vsa njegova energija izza časov, ko se je prišteval še družbi ljudi, in z energijo tudi neukrotna volja do zmage.

Rahlo je postavil na tla svoj zvonec in svetilko, ki jo je bil upihal. kakor hitro je stopil v ulico Haß. Vso pot, od samostana, pa do ulice Haß, je premišljal srdite besede, katere zalučil Alisi v obraz.

In ko je dospel tja ter se potuhnil v svoj kotiček pod pristreškom, je šele razumel, kako težavna je njemu tako enostavna stvar: prijeti za trkalo, da si daš otvoriti vrata.

Ko pa je stal tam, obotavljal se je in vprašujoč se nazadnje, ali ne bi bilo boljše preplezati zid ali pa oditi, so se odprla vrata zdajci brez trkanja... začel se je šepet... in menih je odreden na svojem mestu, skoraj hrom od tesnobe.

Zgodilo se je, česar se je bal: začul je poljub... til in rahel, a vendar poljub... in še tem bolj...

Ta rahli šum, ta šibki odmev ljubezni je udaril vanj kakor groma glas...

Že je hotel planiti... Takrat pa je možki nenadoma odšel in vrata so se zaprla...

Nočni gost je bil grof de Marjajak.

Panigarola mu je sledil par trenutkov z očmi; a kmalu je izginil za uličnim ovinkom...

»On, ki ga ljubi!« je zahropel sam pri sebi. »Srečen odhaja, z dušo polno sijaja, in jaz, bednež, jaz!...«

Misel mu je zamrknila v nekakšnem jecljanju, preden se je izrazila docela.

Dolgo je stal menih liki vkopan na istem prostoru ter se boril z bolečino ljubosumnosti, kakor da jo čuti privikrat v svojem življenju.

Naposled, po skoraj celournem čakanju, se je odločil in stopil proti vratom.

V trenutku, ko je hotel potrkati, pa so se odprla vrata iznova.

Panigarola je ostalo komaj še časa, da se je stisnil k zidu.

Zopet je stopil iz hiše možki in naglo odšel; bil je topot maršal Danvilski.

Menih ga ni spoznal. Morda ga je tudi le malo vznemirilo dejstvo, da prihaja že zopet možki iz Alisine hiše... po onem, prvem!

Srdito je odiniral vrata, ko so se hotela ravno spet zapreti in stopil na vrt.

Stara Lavra, ki je spremlila Henrika, ni bila izmed žensk, ki se rade prestrašijo; bila je pripravljena neprestano na vse, kar se more pripetiti častivredni služabnici ženske, kakršna je bila Alisa de Luks. Spoznala je Panigarolo s prvim pogledom in se nasmehnila; ker pa je hotela imeti vedno videz zase — in to je pravzaprav temelj socialnega poštenja — je storila, kakor da se misli upreti, in zavzela pozituro preplašene varuhinje kreposti, ki ji preti nasilje in ki hoče zaklicati na pomoč.

»Tiho!« je velel menih in zgrabil dično Lavro za roko.

In gotov, da ne stori Alisina gospodinja ničesar zoper njega, je stopil v hišo, ki sta jo bila zapustila drug za drugim grof de Marjajak in Henrik Monmoranski. Čitatelj gotovo še ni pozabil, da je maršal zalotil

razgovor Alise z grofom in da je z grožnjo, ovaditi Marijakove besede, pripravil do obljube, postati jetnik čarka Ivana de Pjen in Lujze. Po maršalovem odhodu se je zgrudila volhunka, uničena od sramote, na kolena in zavpila: »Kdo pride, da me reši iz tega brezdnega podlosti!«

Panigarola je čul te obupane besede; prestregel jih je željno in odgovoril:

»Jaz!...«

Alisa je planila kvišku, osupla in prestrašena nad tem nepričakovanim pojavljanjem. Tisti hip pa je spoznala markija de Pani-Garola, svojega prvega ljubimca. Nje prva misel — misel, ki ji je prešinila možgane kakor blisk — je bila, da si je menih premislil po tistem prizoru v izpovednici; morda se mu je zasmilila, pa je iztrgal Katarini Medičejki strašno obtežljivo pismo... in zdaj ji ga prinaša nazaj!... Mari ni bila že beseda, s katero je odgovoril, potrdilo te misli!...

Premagala je svojo razburjenost razsvetlila siloma svoj obraz s smehljajem in odgovorila z rahlim, krotkim glasom:

»Vi, Klemen... Vi tu?... Kaj ne, slišali ste, kar sem govorila? Spoznali ste obup, ki me muči... In strogost, ki vas je navdajala tamkaj... v cerkvi... se je izpremenila v sočutje, kaj ne? Beseda, ki ste jo izrekli, mi dokazuje to. Ah, Klemen, ako je sveta duša, ki me more oteti mene in drugih, ste to vi!...«

Dočim je govorila ona te besede s ponižnostjo in krotkostjo, je stopil Panigarola docela v sobo, zaprl vrata za seboj in začel poslušati, nepremičen, ves hladan navidezno, dasi ga je razjedal v notranjosti žar njegove strasti.

Panigarola je vprašal:

»Kdo je možki, ki je šel odtod?«

Jedva viden usmev zmagovalja se je zablskal v Alisinih očeh; menih je bil ljubosumen! Menih je ljubil torej še vedno — bil je v njeni oblasti.

Naglo je stopila k njemu:

»Ta mož,« je dejala, »mi je naložil eno izmed najodvratnejših ponižanj, kar sem jih morala pretrpeti — jaz, ki veste, da sem jih prestala dovolj.«

»Kako mu je ime?«

»Maršal Danvilski!« je odgovorila Alisa brez obotavljanja.

»Eden vaših ljubimcev?« je vprašal on z zamolklim gnevom.

Vzdihnila je in sklenila roke.

»Klemen,« je dejala, »bodite velikodušni... drugače ne bi mogla razumeti vaše navzočnosti pod mojo streho...«

Zamahnil je srdito, čuteč, da ga hooče premagati ljubosumnost, kakor ga je premagala že v izpovednici. Z naporom je zavrnil nadležne vprašanje, po kaj je neki prišel Danvil v to hišo, in če je še Alisin ljubimec.

Motril jo je, čaršan in obupan hkrati... zdelo se mu je krasnejša nego kdaj.

(Dalje.)

Popravek. V četrtkovem uvodniku »S. L. S.« na Stajerskem, morala bi se glasiti v drugi koloni, 13. vrsta od zgoraj, mesto »avtonomija« — »namestništva« in zadnja vrsta spodaj, mesto »Rosini« — »Bosini«.

Proslava 1. majnika v Celju. Slovensko delavsko podporno društvo v Celju obdrži dne 3. maja t. l. ob 2. uri popoldne pri g. Confidenti v Zavodni pri Celju svoj redni občni zbor z navadnim vspešnim. Takoj za tem pa nastopi kot slavnostni govornik g. dr. Josip Mandič iz Trsta, kateri razpravlja o organizaciji delavstva sploh in o predmetu »zakaj bodi ra Slovenec«? Za zabavo skrbi pomnožen pevski in tamburški zbor. Vstopnine ni, za to je pričakovati, da se tega slavlja slovensko delavstvo iz Celja in okolice polnoštevilno udeleži.

Goriško.

»Podružnica Z. J. Ž. sv. Lucija-Tolmin« ob Soči priredi dne 3. majnika t. l. ob 4. uri popoldne v prostori g. dež. poslanca Mikuža v sv. Luciji, koncert, z zelo zbranim sporedom. Pri koncertu nastopi »Pevski zbor Z. J. Ž.« iz Trsta, z več moškimi zbori in vojaška godba iz Tolmina, ki bode svirala tudi pri plesu. Vse priprave kažejo izreden užitek, kar bode gotovo prizvalo obilno udeležbo.

Koncert s skladbami Antona Lajovica priredi Pevsko in glasbeno društvo v Gorici danes v soboto, 2. maja ob polu 9. zvečer v Trgovskem domu s sledečim vspešnim sporedom. 1. orkester: a) Adagio, b) Andante, c) Capriccio. 2. Mešani zbor: a) Napitnica, b) Vodiča čista, c) Črna slutnja, d) Bolest kovač. 3. Tenor solo g. Rijavec: a) Iskal sem svojih mladih dni, b) Spleen, c) Večerna, d) Svetla noč, e) Pesem starca. 4. Ženski zbor z orkestrom: Gozdna samota. 5. Tenor solo g. Rijavec z orkestrom: a) Poljub, b) Serenada, c) Hi! — Sodelujejo g. J. Rijavec (tenor), g. A. C. Eržen (klavir), orkester peščolka 47 ter zbor Pevskega in glasbenega društva. Kdor noče zamuditi krasnega užitka, naj v soboto zvečer ne izostane!

»Novi Čas« bi rad veljal za list, ki ga hero in pišejo najdostojnejši in najbolj pametni ljudje. Da se mu ta želja ne izpolni, ni »Dan« prav nič kriv, čeprav se v njega tako zalotava »Novi Čas«. V članku, v katerem je bilo govora o posl. Fonu, je mislil najti »Novi Čas« piščolo, s katero postreli »Dan« in njegove prijatelje. — Kakor lačen volk na kost je padel po notici, ki jo je prinesla »Edinost« glede omenjenega članka. »Novemu Času« človek ne bi zameril, če se poteguje in brani posl. Fona saj zato je pač »Novi Čas« tu, da brani one tri novostrojarske ptice. Kapital pa, ki ga je hotel skovati iz te zadeve »Novi Čas« proti goriškemu dopisniku »Dneva«, je čisto jalov. Ne glede na to, da je uredništvo izjavilo, da dotičnega članka sploh ni pisal goriški dopisnik, ampak manira »Novega Časa« sploh je nesramna. O kakšni politični dostojnosti pri »Novem Času« je seveda škoda govoriti, ker dostojnosti je ta listič docela nedostopen. To je pokazal že nešteto krat. — V pomirjenju »Novega Časa« pa bodi povedano, da s podkivanjem neumnosti goriškemu dopisniku »Dneva« bje po zobeh lasnega urednika »Novega Časa«. Kajti če celo urednik »Novega Časa« toliko ceni članke iz »Dneva«, da jih vporabi tudi za svoje govore, da se iz njih informira, je pač dal »Novemu Času« on »najboljše« izpričevalo o učenosti in dostojnosti. Ne sicer, da bi hoteli uredniku »Novega Časa« kaj očitati, ker ne vemo, kdo je oče tistih notic, ki opozoriti ga je hočemo na nesoglasje med njegovim ravnanjem in izobrazbo na eni — in tonom notic njegovega lista na drugi strani.

»Katastrofa« (amerikanski) resnično trčenje dveh vlakov. Od sobote do ponedeljka »Kino-Ideal«.

Dnevni pregled.

Velkokapitalizem za absolutizem. Človek bi mislil, da absolutistični režim, ki je zavladal v Avstriji, ne bo dobil, razen v ministrstvih, nikjer drugod javnih zagovornikov. (Tihih ima dovolj, klerikalci vseh narodov in Nemci.) Toda ne! Velkokapitalist je začel zagovarjati absolutizem in protustavnost. »Času« se poroča iz Mor. Ostrave, da se je tam vršil občni zbor nemške zveze veleindustrijalcev s severne Morave in iz Šlezije. Njen predsednik, generalni ravnatelj vitkovskih železaren, dr. Schuster, je imel politični govor, ki je bil ostro naperjen proti splošni volilni pravici in za absolutizem. Proglasil je, da je v Av-

striji ravno tako, kakor v mnogo drugih državah namesto interesnega zastopstva nastopila enostranska vlada mas, ki pomenja nenavadno nevarnost za državo in spodbujanje njene avtoritete. Splošna glasovalna pravica vodi po njegovem »mnenju« k pojavom, ki vzbujajo dvome, če se more parlament obdržati še v tej obliki. Ljudski parlament je — po njegovem — rodil politike s poklica, ki povzročujejo, da se nad potrebo zvišuje število uradnih mest in se s tem združuje državna uprava ravno tako kakor z jezikovnimi spori. Nazadovanje parlamenta se je začelo — po njegovem — s splošno volilno pravico in zato je večina prebivalstva sprejela z zadovoljstvom (!) odstranitev ustave in vladanje s § 14. Absolutizem bi naj bil po mnenju bogatina blagoslov za državo, če bi vlada napravila upravo enostavnejšo in cenejšo. — »Čas« pristavlja: Dr. Schuster je pomemben reprezentant avstrijskega veleindustrijskega sveta in kapitala in zato je treba njegov glas smatrati za dokument mišljenja krogov, v katerih se giblje. To pomenja, da bi vlada našla v velkokapitalističnem pomenu pri morebitnem poskusu uvesti absolutizem in reakcionarstvo. Demokratizem ima v teh krogih odločnega sovražnika.

Bolgarska se bliža propasti. Stvari, ki se dogajajo v Bolgariji tuje, kakor pravi »Čas«, že sploh več ne zanimajo. Mrtvilo, splošno mrtvilo na vseh straneh in vse vesti so puste in prazne. Uradni šiml, zatiranje o dobrih razmerah v Bolgariji, obrekovanje drugih držav, dementi — to je vse, kar se iz Bolgarije poroča. In se res tudi ničesar drugega ne godi kot intrige na vseh straneh. Listi črpa jo o položaju iz inozemskih listov, prinašajo izmišljene pisma iz Dobrudže in Macedonije. Edino, kar se z veseljem poroča, je posojilo, ki ga sklene vlada sedaj v Ameriki, sedaj v Angliji, pa zopet v Nemčiji. Zdi se, da bo naposled ostala pri Berlinu, kjer bo sklenila glede posojila takšno pogodbo, da bo prišla še ob tisto gospodarsko in finančno samostojnost, ki jo še ima. Tako pravi Gešovov »Mir«. Bivši bolgarski poslanik Bobčev slika položaj v Bolgariji s sledečimi besedami: »Položaj naše dežele je skrajno zapleten. Naša dežela gre velikim nesrečam naproti. Najhujše je, da so vsi odločilni krogi, od najvišjih do najnižjih zaslepljeni, tako, da jih nič ne vzmerni. Vsi pričakujejo rešitve, ki nastane sama od sebe. Ti, ki bi se morali zamisliti, spametovati se, viditi resničnosti in pripraviti rešitev, ti se za to ne brigajo. Ti, ki imajo moč, nimajo druge brige, kot da bi jo za nekaj časa obdržali. Bolgarija je v samoti, ki je za njo tako nevarna. Opozicija je po številu močna, toda notranje slaba; razbita je in ni solidarna. Takšna je torej Bolgarija in pri vsem tem si še na vse kriplje prizadeva, da se osamoti, kar dokazuje slučaj izstopa njenih Junakov iz Sokolske Zveze.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu aprilu 1914 je 245 strank vložilo 78.850 K 63 vin. 226 strank vzdignilo 116.994 K 13 vin. 11 strank se je izplačalo posojil 58.780 K. Denarni promet 901.597 K 45 vin.

Iz Kamne gorice. Župan kamnogiški g. Adolf Kappus nam piše k našemu poročilu o »požaru v gozdu«, da so kamnogiški gasilci takoj hiteli na pomoč, tako da so odposlanca iz Klope srečali že zunaj vasi, ko so hoteli na pogorišče.

Nogo si je zlomila. Štiriletna posestnikova hči Ivana Župančič iz Studenca je hotela te dni skočiti na neki voz, pri tem pa je prišla z nogo med kolesnice in si je zlomila desno nogo.

Nesreča pri slamozeznici. Dveletni posestnikov sin Francek Križaj iz Godešiča pri Škofji Loki se je igral te dni v navzočnosti svoje matere, ki je rezala slamo, na domačem podu. Otrok je vtaknil levo roko v stroj, ki mu je tri prste močno poškodoval. Take nesreče pri slamozeznici so na dnevnem redu in vedno se zgodi, da je ponesrečenec otrok, ki se ob navzočnosti staršev ali vsaj starejših ljudi ponesreči. Staršem povemo: otrok ne spada k nobenemu stroju in vi ste odgovorni, če se mu pripeti nesreča!

Nož. Preteklo nedeljo je neki dninar brez vzroka napadel 17letnega Janeza Tometa v neki gostilni v Sviljah pri Medvodah in ga je sunil z nožem v desno stegno ter ga težko poškodoval. Storilec je nato zbežal v bližnji gozd.

Nepredvidna kolesarija. Neki neroden kolesar je podrl te dni na cesti v Rudniku pri Dobrunjah enajstletnega posestnikovega sina Alojzija Žulja na tla s tako silo, da si je deček zlomil pri padcu levo nogo.

Požar. Dne 30. p. m. popoldne je izbruhnil ogenj v Podhosti pri Tolmi-

cah. Požar se je silno hitro razširil in je uničil štirinajst posestnikov okrog štirideset poslopj in več živine. Na mesto nesreče so prihitela gasilna društva iz Kandije. Toplice in drugi krajevi. Gasilec se je posrečilo omejiti nadaljno nesrečo.

Ljubljana.

— »Majeva Neža«. Jutrišnja »Neža« bo posvečena 1. maju. Na naslovni strani je lepa slika, ki pravlja zmago dela — prvi maj. Na drugi strani je dober portret nekega znanega gospoda, ki se zelo peha, da bi vpeljal nemščino v naše sodne urade. K sliki je pridejana imenitna parodija pod znanim naslovom: Mi gremo naprej! Na tretji strani je ilustriran življenjski »slovenskega politika«, ki že od mladih nog hrepeni po ministrskem klobuku. — Krasna je slika »V majski noči« in »Pomlad na deželi«. Poleg drugih dobrih dovtipov, pripoveduje tudi Mihec Posedač o sedanjem položaju, kakor mu ga je naslikal odlični slovenski politik. Številko zaključuje »parte« prerano zamrlega kluba »Kranjska ježa«, ki je poginil vsled novih doklad in je o tem obvestil svet. — Zadnja stran kaže sliko o podraženi stanovanj. Tako bogata »Neža« stane jutri samo 6 vin. Kupite jo jutri pravočasno.

— »Slovenec« molči. Nič več in nič manj se ne očita klerikalcem, ki zahtevajo ponemčenje ljubljanskih šol. Seveda so stavili ta predlog samo, posamezniki in nekateri navidezni so pričakovali, da bo klerikalna stranka kot taka desavirala te svoje pristaje, ki bi radi ponemčili svoje in tudi tuje otroke. So bili res naivni oni, ki so kaj takega pričakovali od klerikalcev, ker včerajšnji »Slovenec« molči o vsemu temu kot grob — najjasnejši dokaz za to, da oni klerikalci niso stali predloga, da se utrkvizirajo (t. j. ponemčijo) ljubljanske ljudske šole na svojo pest, temveč v sporazumu z vodstvom klerikalne stranke. To je torej rezultat narodnega navdušenja, ki ga je bil »Slovenec« zadnje čase ves poln! Ni dovolj, da nas hočejo ponemčiti Nemci s pomočjo vlade, temveč tudi klerikalci. Seveda, dr. Šusteršič je dal ponemčiti svojega sina in čisto naravno je, da bi hotel ponemčiti vse Slovence. Pa ne bo šlo to tako lahko, kot si mislijo klerikalci! Ako se klerikalni nemškutar Šerjak, ki je tudi ljubljanski občinski svetnik, boji, da bi se njegovi otroci (ako jih kaj ima) preveč slovensko naučili v slovenski šoli, naj jih da v božjem imenu v nemško šolo, saj ne bo on prvi slovenski renegat, klerikalizem jih je vzgojil že več, ampak siliti druge zavedne starše, da dajo ponemčiti svoje otroke, to je infamija, ki jo more zakriviti samo Nemec, nemškutar in — slovenski klerikalci! Sicer pa klerikalna drevesa še niso zrastle do nebes!

— Kam pes taco molči? Klerikalni mestni šolski nadzornik Maier hoče torej, da bi se v ljubljanskih ljudskih šolah poučevala v nemškem jeziku dva predmeta: zgodovina in zemljepis. Ta klerikalni nemčur pravi, da sta ravno ta dva predmeta zelo pripravna zato. To tudi mi pravimo, ampak pripravna bi bila ta dva predmeta, da bi se poučevala v nemškem jeziku — z nem.-nac. stališča. Saj je vendar dobro znano, da se da ravno pri pouku zgodovine in zemljepisa najbolj vcepilati narodni duh v mladino. Slovenski narodni duh se pa seveda ne bi mogel vcepilati v slovensko mladino s pomočjo nemškega jezika in v tem je ravno največja infamija klerikalnega nemčurja Maierja, ki hoče, da bi se ravno zgodovina in zemljepis poučevala v nemškem jeziku. Bomo videli, kaj stori deželni šolski svet, v katerem odločujejo klerikalci, ki v zadnjem času tako brenkajo na narodno struno.

— Na naslov ravnatelja državne policije v Ljubljani. V službi tukajšnje državne policije je človek, Grošelj po imenu. Stražnik je, nadut človek. Človek, ki je za vse drugo sposoben, samo za c. kr. stražnika ne! Dokaz. Dne 2. pr. m. sta se pripeljala po Krakovskem nasipu na vozu neki inšpektor in stražnik Grošelj. Grošelj je bil tako pijan, da je bil nesposoben voditi konja. Ljudje so se zgedavali in se med seboj izpraševali, kaj bo, ko prideta do policijske stražnice. In govorilo se je: »E, nič ne bo, saj Grošelj se ne zgodi prav ničesar, naj stori, kar hoče!« — Vprašamo gosp. ravnatelja c. kr. državne policije, grofa Künigla: 1. Ali ve za ta slučaj? 2. Ali hoče preprečiti, da se pod njegovim vodstvom ne bodo nikdar več izvršili slučaj, podobni zgoraj omenjenemu, kjer se blati c. kr. državna oblast?

— Ljubljanska policija potegnena. Kakor se nam z verodostojne strani poroča, je gosp. grof Künigl zopet enkrat temeljito nasledel svojemu adlatu Finku. Železničarji so namreč, kakor vsako leto običajno,

tudi letos izdali svojim članom glede praznovanja prvega majnika posebna navodila in jih na običajnem mestu razglasili. To je dalo neumorno delujoči naši policiji povod, da je odpustila dne 1. majnika cel kordon svoje oborožene sile na Resljevo cesto, kjer imajo železničarji lokal svoje strokovne organizacije. Šest mož je stalo že ob 7. uri jutraj pred omenjeno gostilno, pričakujoč velikanski dogodkov, katere se jim je naročilo za vsako ceno preprečiti; toda nosovi so postajali od trenutka do trenutka daljši, kajti naznanjenih revolucionarjev ni bilo ne z enega, ne z drugega konca, pač pa se je nabralo veliko občinstva, ki se je rado vedno spraševalo, od katere strani mislijo Albanci napasti Resljevo cesto. Torej zato plačujejo ljubljanski davkoplačevalci moštvo državne policije, da popolnoma nesposobni elementi z njo burke uganjajo in je javnemu zasmeju izpostavljajo! Ali niso še nikoli slišali o majniškem praznovanju delavstva? Vse kaže, da ne. Delavstvo si je praznovanje prvega majnika priborilo z velikanskimi žrtvami in potem naj bi mu uspehe teh žrtev kdo enostavno konfisciral? Ne gospoda, oni časi so minuli in se ne vrnejo nikdar več. Prosimo gospodo, naj strun ne prenatgava, ker smo šikan do grla siti. — Opazovalec.

† Ivan Meden. Umrli je včeraj po dolgi in mučni bolezni v starosti 75 let gospod Ivan Meden, znani nekdanji pevec. Pokojnik je kot tenorist v mladih letih sodeloval pri slovenskem gledališču in je bil mnogo časa eden prvih stebrov nekdanjega čitalniškega pevskega zbora, a je tudi še pri »Glasbeni Matici« sodeloval. Meden in Pucihar — to sta bila dolgo let nosilca slovenske pesmi v Ljubljani. Kdo ve, v koliko tisoč srcih sta ta dva vžgala plamen slovenskega rodoljubja, kadar sta zapela »Bodi zdrava, domovina«... Meden je bil jurist, a je bil primoran popustiti študij; postal je vodja odvetniške pisarne pri dr. Moschetu in bil pozneje mnogo let pri dr. Šusteršiču. Z njim je umrl eden onih naših domačih pevcev, ki so s slovensko pesmijo dvigali našo narodno zavest in jo iz njenih začetkov dvignili do sedanjih višine. Bodi vrlemu pevcu blag spomin!

— Proslava 1. maja v Ljubljani se je vršila popolnoma mirno. Krasni predvečer je dajal upanje na lep dan, zato so ljudje že na vse zgodaj jutraj hiteli iz mesta. Posebno polno je bilo na Rožniku in pod Rožnikom. Nebo pa se je kmalu zamračilo in je začelo deževati. Po mestu se je večinom delalo.

— Ljubljanski slovenski igralci v Trstu. Te dni gostujejo naši igralci na tržaškem odru. Kakor se sliši, so se začela med igralci in tržaškimi slovenskim gledališčem pogajanja za angažiranje. Na ta način lahko dobi Trst naše najboljše sile in si ustvari izborna gledališče, slavno kulturno središče slovenskega naroda pa bo v jeseni čakalo na rešitev iz Zagreba. O kulturno središče!

— Poroka. Jutri se poroči v Pragi g. Evgen Tujec, uradni zavarovalnice »Dunav« z gđc. Boženo Koubek. Naše iskrene čestitke!

— Narodna Socialna Zveza opozarja svoje člane na majniško proslavo, ki se vrši v nedeljo dne 3. majnika. Dopoldne ob 10. uri na shod v Mestni dom in popoldne in zvečer na veselico v hotel »Tivoli«.

— Slovenski železničarji! Udeležite se vsi javnega shoda, ki se vrši v nedeljo 3. maja v Mestnem domu. Govori naš tovariš železničar Iv. Škrjanc iz Trsta. Agitirajte na veliko udeležbo!

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu aprilu vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 3.045.864 K 58 vin., dvignilo pa 3.811.213 K 10 v. Stanje koncem aprila 19.378.934 K 80 vin.

— Keglaški klub »Venček« naznanja svojim članom, da se pričene redno keglanje v soboto 2. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni »Drašček« Bohoričeva ulica 9. in prosi točne in številne udeležbe. Novovstopiški člani dobrodošli.

— Sokolu I. je poklonil br. Hugo Wanek znesek 10 K za odkup venca k rakvi umrle, visokočislane gospe Marije Krejci. Hvala! Na »dar! Odbor.

— Aretacija. Neki stražnik je aretirat te dni 48letnega delavca Janeza Kregarja, ki ga je tukajšnje deželno sodišče iskalo radi zločina teške telesne poškodbe.

— Kranjska dežela se jima je pristudila. Policija je aretirala na tukajšnjem glavnem kolodvoru 23letnega rudarja izido: Jajca iz Kamnika in 19letnega čevca Miha Petka iz Prulke v črnotaljskem okraju. Omenjena fanta sta hotela zapustiti kranjsko deželo, ne da bi zadoštila vojaški dolžnosti. Poleg tega se je Petek preskrbel s ponarejenimi potnimi listinami. Policija je romarja in spe izročila tukajšnjemu deželnemu sodišču.

— Katastrofa, drama, ki se bje predvajala danes v kinematografu »Ideal«, je nekaj izvanrednega. Pravcato trčenje dveh železničnih vlakov se dosedaj še ni videlo v nobenem filmu. Prava železniška nesreča, dva vlaka v polnem diru trčita eden v drugega, stokanje ranjenecv in kup razbitih voz, to se je videlo dosedaj samo v strašni resnici. v filmu se dosedaj sploh ni videlo kaj takega. — Jako zabavna je veseloigra »Nje visokost« z Henny Porten v glavni vlogi.

— Atlantis. To mojstrsko in orjaško delo slovite Nordisk film Ko. uprizori se danes v Bachmaierjevem Grand - Elektro - Bioskopu v Lattermannovem drevoredu, in bode gotovo zbudilo mnogo zanimanja. Predstave trajajo po dve uri in pričenjajo vsaki dan ob pol 5., pol 7. in pol 9., v nedeljo ob pol 11. dopoldne in ob pol 3., pol 5., pol 7. in pol 9. zvečer. Cene so radi visokih nabavnih stroškov malenkostno zvišane in so od K 1.50 do 50 vinarjev, za vojake in otroke od 1.10 do 40 vinarjev.

Majniška proslava 1914.

V nedeljo, dne 3. majnika ob 10. uri dopoldne

velik javen shod

v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Govorijo drž. in dež. poslanec dr. Vl. Ravnihar, dež. posl. Adolf Ribnikar in zastopnik »Zveze jugoslovanskih železničarjev Iv. Škrjanc iz Trsta.

Slovinci! Slovenski delavci in uslužbeni vseh strok, udeležite se shoda polnoštevilno!

Popoldne ob 4. uri velika ljudska veselica.

v hotelu Tivoli.

Spored: godba, petje, komični nastopi, srečolov, šaljiva pošta in ples.

Vstopnina za osebo 40 vinarjev. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Trst.

Nesreča pri delu v Grljanu: delavec prišel v hipo ob desno nogo. Na nekem kolovozu blizu Grljanu koplje več skupin delavcev dolg larek, v katerega bodo polagali velike cevi »nabrežinske« vode za Trst. Ker pa je cesta zelo kamenita, morajo razstreljevati z minami, da gre delo lažje in hitreje od rok. Pri razstreljevanju se nabere seveda tudi mnogo materijala, katerega so nakladali delavci na voz in ga vozili nedaleč proč v neko »grapo«. Na en izmed vozov sta nakladala material Matej Bogatec in Franc Purič. Bogatec je možak, star 54 let, oženjen in oče večih otrok, in stanuje v Sv. Križu, št. 40. — Oba sta pridno nalagala, in ko je bil voz napolnjen z materijalom, sta ga odpeljala dalje. Na določenem mestu sta se pripravila da zvrneta voz z materijalom. Toda to ni bilo tako lahko delo, ker sta bila sama, teža zemlje in kamenja pa zelo velika. Končno sta napela delavca vse sile in voz se je nagnil, zvrnil se je tako čudno, da je podl Bogateca, ki je bil naenkrat zasut do pasu z materijalom. Njegov tovariš Purič mu je hitro priskočil na pomoč. V veliki naglici in razburjenosti ga je pričel odgrebati, Bogatec pa ga je pomirjeval, češ, da ni hudega in da ne čuti nikjer nobenih bolečin, kakor na desni nogi. »Kaj se boš toliko mučil z odgrebanjem, je dejal Bogatec svojemu tovarišu, primi me za roke in potegni me iz grušča, pa bo!« Purič je prijel tedaj Bogateca trdno pod pazduho in posrečilo se mu je potegniti ga izpod kamenja. Ko pa je hotel Bogatec vstati, je revež zagledal, da mu manjka desna noga pod gležnjem. Bogatec se je vsedel hladnokrvno na zemljo, Purič pa je bil ves zbežan od nesreče in je kričal kakor blazen. Na njegove klice so prihiteli delavci in delovodje. Delovodja Švab je obvezal Bogatecu za prvo silo ter ga je dal nato dvigniti na voz, ter ga prepeljati na grljansko žel. postajo. Postajenačelnik je prevezal delavcu nogo ter mu jo postavil tudi pod kolenom, da bi ustavil odtok krvi. Telefoniral je tudi na zdravniško postajo v Trst, da pride s prvim vlakom južne žel. ranjenec, katerega naj počakajo na postaji. Do prihoda vlaka pa je manjkala skoro še cel ura. Ves ta čas se je Bogatec mirno pogovarjal s tovariši in prav nič ni tožil o kakih bolečinah; nasprotno bil je celo šegav in dejal je navzočim: »Hvala Bogu, da ima človek dve nogi; sedaj ko sem izrabil desno, mi ostane vsaj leva.«

Originalni Edison Kinetofon. Samo šest dni. Največja senzacija tega stoletja. Kino-„Ideal“.

Govoreči film od 16. do 21. maja 2 programa po 3 dni.

Vsi so se čudili pogumnemu in vstrajnemu delavcu. — Ko je prišel vlak na postajo, so položili Bogateca v kupe in ko je došel vlak na tržaško postajo, je že bil pripravljen zdravnik z rešilne postaje. Zdravnik je Bogatecu vnovič prevezal nogo in mu razkužil rano. Nato je bil odpeljan ponesrečenec v mestno bolnišnico, kjer je bil takoj preiskan od zdravnikov, ki so sklenili, da odrežejo Bogatecu nogo malo pod kolonom, ker bi mu drugače prišla gniti zdrobljena kost. Bogatec se je vdal usodi z obudovanja vredno hladnokrvnostjo. — To se je zgodilo v sredo popoldne.

Požar, tatvine ni obsodba. Lansko leto, dne 1. svečana ponoči je nastal požar v gostilni »Antica Bonavia«. Po požaru je dognal, lastnik gostilne, da mu je zmanjkal večji znesek denarja, ki ga je hranil v predalčku miznice. Nekateri so izrabili priliko in so si napolnili žepce. Kot osumljeni tatvine so bili aretirani neki Jožef Mavec, star 32 let, iz Trsta, Ivan Pečar, iz Trsta in Nikolaj Castro, star 38 let, pristojen v Trst. Jožef Mavec pa je povedal na policiji, da je kradel tudi stražnik Franc Mrakovič, rojen na Krku. Bil je tedaj aretirani tudi Mrakovič. — Včeraj so stali vsi ti obtoženci pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Ognjegasec Castro je bil oproščen, ker je dokazal, da je dobil predmete, ukradene v omenjeni gostilni, v dar. Oproščen je bil tudi ognjegasec Pečar, ker je trdil, da je v takih nekaterih predmetih v žep samo zato, da bi jih ne uničil požar, a da jih je nato pozabil takoj oddati lastniku. Ravno tako je bil oproščen Mavec. Obsojen pa je bil stražnik Mrakovič na 4 mesece strogega zapora.

Umrli na cesti. Neki Franc Primozic, star 56 let, stanujoč v ulici Molini, 723, v Rojau, je obležal v sredo zvečer pijan na ulici. Našli so ga mrtvega. Mož je bil udan pišči in poleg tega je bil še božjasten.

Gostovanje ljubljanskega ansambla pod vodstvom režiserja g. M. Skrbinskega. Nocoj ob četrti na 9. se vprizori v gledališki dvorani Narodnega doma velezabavna burka »Nervozne ženske«. Ni to burka, kakor jih je na ducate in ki so vse po vsebini in zgradbi kolikor toliko podobne. Ta burka je zgrajena na čisto nenavadni ideji in izvedena tako spretno, da se človek v očiglednih različnih izbornih risanih značajev in nad vse komičnih situacij nasmeje do solz. Zaposlen je ves ansambl, razen gospoda Skrbinskega, ki vodi režijo. Nervozne ženske predstavljajo gospe Buksekova in Juvanova, ter gđne. Gjorgjevičeva in Wintrova. Moške vloge so v rokah gg. Povhe, Šest, Danilo, Grom, Drenovec in Habjič. Gospod Povhe predstavlja nekoga sladščičarja Chapelouxa, neizmerno komičnega patrona, ki ima vse polno komičnih nastopov, med katerimi je posebno groteskni ljubinski duet z neko modistko (gđ. Wintrova) tako zelo osmešen, da ljubljansko občinstvo ob priliki uprizoritve te burke, kar ni moglo priti iz smeha. Jutri, nedeljo dne 3. maja sta dve predstavi: popoldne ob 4. uri se na občo željo ponovi vojaška burka »Tretji eskadron«, zvečer ob četrti na 9. pa se vprizori velika narodna igra s petjem in petih dejanjih ali 7 slikah »Deseti brat« z gospodom M. Skrbinskim v naslovni vlogi.

Proseško pevsko društvo »Hajdrih« priredi velik pomladanski koncert v nedeljo, dne 3. maja t. l. ob 4. popoldne v Tomaju na dvorišču g. Ant. Čefuta-Učman. Pri koncertu in plesu svira vojaški orkester iz Gorice. Pevovodja: Karol Cibic. Cene: Vstopnina 60 vinarjev, 1. sedeži 60 v, II. sedeži 40 v. Vspored: I. del. I. Orkester. 2. a) A. Hajdrih: »Slava Slovincem«, b) T. Šestak: »Prosvjetom k slobodi«, moški zbor. 3. F. S. Vilhar: »Proletni zvuci«, mešan zbor. 4. J. Aljaž: »Na dan!« moški zbor »Tomaja«. 5. H. Volarič: »Divja rožica«, ženski zbor s spremljevanjem orkestra. 6. St. Premelj: »Log za loge«, mešan zbor. 2. del. 7. orkester. 8. E. Adamič: »Ecce dolore«, slavnostna kantata. Veliki mešan zbor. 9. a) J. Hruza: »Savski valovi«, b) Turk: »Tamburica«, tamb. zbor »Tomaja«. 10. a) O. Dev: »Gozdni«, b) St. Pirnat: »Na Gorenjskem«, mešan zbor. 11. Dr. A. Schwab: »Zlata kanglica«, veliki mešan zbor s sopranskim samospevom in s spremljevanjem orkestra.

Tržaškimi izletnikom v Tomaj h koncertu »Hajdrih« se naznanja, da odhajajo vlaki po novem voznom redu sledeče: iz Trsta ob 12. uri 48 min., 2. uri 20 min., iz Rocola 1.02, 2.32, iz Verdele 1.10, 2.40, iz Opčin 1.32, 3. Odhod iz Dutovelj zvečer ob 8. uri 42 min. in 10.43. Izletnikom je na razpolago openski tramvaj, kateri ima zvezo z gornjimi vlaki. Iz Duto-

velj v Tomaj se rabi peš 35 minut. Pot vodi po najlepšem delu našega Krasa.

Telefonska poročila

VOJNA MED MEHIKO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI.

Villa in Caranza proti Tampicu. El Paso, 1. maja. Caranza, ustaški general, je organiziral 12.000 ustašev in jih podredil Villi, ki hoče napasti Tampico. Zaupniki Caranze pravijo, da je izključeno, da bi prišlo do premirja v severni Mehiki.

PONESREČENA ITALIJANSKA JADRNIKA NA JADRANSKEM MORJU.

Trst, 1. maja. Italijansko jadrnico »Giuseppe« je našel parnik Austro-Americane v obupnem položaju s polomljenimi jamborami in raztrganimi jadri na Jadranskem morju, kot žrtev viharja z dne 16. aprila. Ponesrečena jadrnica je bila pripeljana v Trst.

PARNIK »SABERIA« PONESREČEN.

Nagasaki, 1. maja. Parnik »Saberia« je nasledel na obrežju Formosa. Nahaja se v nevarnem položaju. Na krovu je 80 oseb.

UPOR V KOLONIJAH.

Bruselj, 1. maja. V portugalski koloniji v Congo so se uprli domačini in ubili 20 belokožcev.

SRBIJA.

Belgrad, 1. maja. Pašić in Jovanović sta se podala inspirirat železniške gradbe v nove kraje.

PAŠIČ POJDE ZOPET NA POTOVANJE.

Belgrad, 1. maja. Pašić napravi koncem maja potovanje po Evropi.

PRVI MAJ.

Velikanski nemiri v Trstu. — Italijani izživali in za hrbotom napadali slovenske delavce. — Razbijali kavarne in okna pri Živnostenski.

Trst, 1. maja. (Telefonsko poročilo našega rednega poročevalca.) Škod slovenskega delavstva v Narodnem domu je bil silno obiskan.

7000 Slovincov

se je udeležilo manifestacije. Po shodu je bil obhod po mestu. Po ulicah so Italijani napadali Slovence. Pri kavarni »Stella Polare« so Italijani obmetavali Slovence s stoli in kamenjem. Da bi ne mogli pohoda nadaljevati, so Italijani po ulicah postavili cele barikade.

Italijani so napadli tudi kavarno »Minerva«. Mazzinijanci so rabili tudi revolverje in streljali. Pri Živnostenski banki so razbili okna.

Slovenski sprevod se je mirno povrnil zopet pred Narodni dom, kjer je dr. Kisovec nagovoril zbrane tisoče, ki so se na to mirno razšli.

Trst, 1. maja. Italijani so z lepaki vabili na poboj proti Slovincem.

Nabrežina, 1. maja. (Izvirno.) Manifestacija narodnega delavstva se je mirno in krasno izvršila. Delavstvo se je zbralo pri Sv. Križu in v sprejedu odkorakalo v Nabrežino, kjer se je vršil shod, na katerem so govorili dr. Rybář in strokovna tajnika Brandner in Mrak.

Trst, 1. maja. Pri današnjih italijanskih napadih je bilo aretiranih 50 Italijanov in 5 Slovincov. En Slovenec je bil težko ranjen.

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876. Telefon šte. 60. Podjetje za prevoznino ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet ovoj. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja. — Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Pozor stavbeniki!

Pozor občanstvo!

Izgotovljene štedilnike

solidno domače delo, prodaja po jako nizkih cenah

RUDOLF GEYER, ključarski mojster,

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 10.

Priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtno, stopniščne in balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila.

SPLITSKI ŽUPAN KATALINIČ PRED SODIŠČEM.

Celovec, 1. maja. Danes se je vršila tu razprava proti splitskemu županu Kataliniču zaradi govora, ki ga je imel po prvih balkanskih zmagah ob priliki manifestacije v Splitu dne 10. novembra 1912. Po dostojnem slavonspevu na Balkance je po besedah policijskega komisarja izrekel tudi stavek: »Upamo, da bodo ti junaki osvobodili tudi nas.« Župan Katalinič izrečno zaničava, da bi bil te besede rabil. On ni govornik in zato si je govor spisal. V konceptu govora, ki je priložen aktom, se omenjene besede ne nahajajo. Župan je šel v sprejedu, kjer so se nosile hrvaška, slovenska in srbska (v Avstriji dovoljena) zastava. Proti trditvi obtožnice, oziroma policijskega komisarja, da bi imela manifestacija protidinastičen značaj in da bi se kričalo »doli carski oficirji«, poudarja Katalinič, da se kaj takega ni zgodilo. O protidinastičnem značaju manifestacije govore le oficirji — priče, ki svoje trditve utemeljujejo s tem, da je bila manifestacija protidinastična, ker se je slavilo balkanske zmage (zmage križa nad polmesečem).

Obtožnica zagovarja ljubljanski župan g. dr. Ivan Tavčar.

Glavna priča, policijski komisar Peršič, izpoveduje kakor obtožnica. Nakladno pa pove, da si je zapisoval pri govoru posamezne besede na — manšeto, potem si je pa z drugimi uradniki sestavljal govor! Dr. Tavčar nažene pričo Novakoviča do tega, da proti svojim prvotnim trditvam prizna, da je mogoče, da so besede: »osvoboditi i nas«, padle iz množice. Komisar Matavuli — na pol gluhi — izpove, kakor v ovadbi. Tajnik okrajnega glavarstva Šarlira izpove, da je slišal ves govor Kataliničev. Inkriminirani besed ni slišal.

To izključuje izrečno. Peršiča tudi ni nihče videl pri govoru. Policijski komisar Peršič izpove tudi, da je med množico iskal v kavarni podatkov za govor Kataliničev »da bi se prepričal, če je res inkriminirane besede izgovoril! Obtoženi tajnik Šegvič izpove, kakor Katalinič.

Mali oglasi.

Oddajo se tri skladišča, pripravna za vse, takoj pri glavni cesti. Več se izve v Spodnji Šiški št. 32.

Učenka za trgovino z moderci in bandaži se sprejme. J. Gorjanc, Sv. Petra cesta 28.

V Zatični se odda meblovana sobica za 7 K. Zrak, mir, vrt. Naslov v »Prvi anončni pisarni.«

Dotična dama, ki je iskala v nedeljo dne 26. aprila v Kranju nekega gospoda, a ga ni našla doma, se uljudno prosi, da se oglasi pod šifro: »Diskrecija zdravniški obisk« na Anončno ekspedicijo, Ljubljana.

KORESPONDENCA.

»Mladi in brhki gospodični želita resne korespondence.« Mladenka in Jožica poštnoležeče Rakek.

Enega ali dva slikarska pomočnika

sprejme takoj v delo
A. Soklič, Kranj šte. 55.

Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Zahvala.

Vsem, ki so ob boleznih in smrti prelube naše ranjke mame, gospe

Marije Krejči roj. Svetel

stali ob strani s pomočjo in tolažbo, jo počastili z zadnjim spremstvom, nam ostalim pa izkazali toliko ginjaivega sočutja, njim vsem izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

V LJUBLJANI, dne 1. maja 1914.

Žalujoči ostali.

GVIDON ČADEŽ

Ljubljana, Mestni trg šte. 14.

Ugodno kupite v modni trgovini za gospode in dečke klobuke, čepice, perilo, kravate in vse druge modne predmete.

FR. P. ZAJEC,

Ljubljana, Stari trg 9.

Največja tovarniška zaloga najsolidnejših gramofonov in plošč.

Plošče Columbia, Favorite, Odeon, Premier avstr. družbe »Angel« in »Zonophon« itd. itd.

Gramofoni že od K 25. naprej.

Plošče " " " 130 "

Ceniki brezplačno.

Vsa popravila se izvršujejo točno in solidno.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebnih za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana,

Selenburgova ulica šte. 6.

Velika zaloga pušk, samokresov, pištol in lovskih priprav.

== Topič »SALUT« ==

Priprave za ribištvo. C. kr. prodaja smodnika.

Umetalni ogenj. Ceniki zastoj in franko.

Prostovolina javna razprodaja.

V ponedeljek 4. in v torek 5. maja t. l. od 10. do 12. ure dopoldan in od 2. do 6. ure popoldan se bodo radi preselitve prodajale najvišjemu ponudniku

starine in umetniški predmeti

kakor: porcelan, majolike, prav lepe ure, antikno pohištvo, izdelki iz bron, več prvovrstnih slik, starih italijanskih in nizozemskih mojstrov, kakor tudi nekaj modernih slik od Šubica, Müllerja, Priechenfrieda itd.

K razprodaji, ki bo zelo zanimala vsakega prijatelja umetnosti, se uljudno vabijo cenjeni nabiralci in prijatelji umetnosti.

Razprodaja se bo vršila v vrtne salonu hotela »Lloyd« na Sv. Petra cesti.

Samo štiri dni.
 Sobota 2. Predstave vsak dan ob pol 5., pol 7.,
 Nedeljo 3. pol 9. — V nedeljo pol 11.,
 Ponedeljek 4. pol 3., pol 5., pol 7. in pol 9.
 Torek 5.

ATLANTIS.

Svetovna senzacija.
 Predstava traja dve uri.
 Zvišane cene 1 K 50 v., 1 K 20 v., 90 vin., 50 vin

„Resničen potop oceanskega parnika“. Po romanu Gerhard Hauptmanna. **Bachmayer Elektro-Bioskop.**

Nogavice in druge pletenine, dalje ovratnike in v to
 stroko spadajoče blago dobite najceneje v
 specijalni trgovini **A. & E. Skaberné**

Mestni trg šte. 10.

Velika izbira! Solidna postrežba!

Na debelo in drobno! Izredno nizke cene!
Prenočišče. - Gostilna. - Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST

ulica Carradori 15 (vokal Geppa)

se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta šte. 19

oblatveno konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos
 sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strel vodne naprave!
 Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste,
 proračuni na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in naj-
 novjšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini
 tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo šte. 3. — Medena ulica.

: Pseten oddelek v prvem nadstropju. :
 Cenik na zahtevo brezplačno in poštino prosto.

Otvoritev nove mesnice!

Zahvala in priporočilo.

Svojim cenjenim odjemalcem in p. n. občinstvu vljudo
 naznanjam, da bom otvoril dne 4. maja t. l.

ново (glavno) mesnico
 v Wolfovi ulici 14 (Zetinovicheva hiša).

Obenem naznanjam, da bom opustil svojo podruž-
 nice na Tržaški cesti št. 2, pač pa

obdržal podružnico na Jurčičevem trgu št. 1

ter jo nespremenjeno dalje vodil.

Svojim cenj. dosedanjim odjemalcem se iskreno zahva-
 ljujem za do sedaj mi izkazano zaupanje ter zagotavljam
 stare, kakor tudi nove odjemalca, da bom postrezal z vedno
 svežim mesom pitanih volov. O tem se bo slavno ob-
 činstvo lahko prepričalo.

Na željo pošiljam svojim odjemalcem meso na dom.

Z velespoštovanjem

Fran Lovše,
 mesar.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1914.

Išče se takoj
dve meblovani sobi

ena z 1, druga z 2 posteljama, če
 mogoče skupaj ali vsaj v isti hiši, v
 bližini dragonske vojašnice. Ponudbe
 na „Anončno ekspedicijo“, Hočevor.

Lepo kegljišče

je še za nekaj večerov v
 tednu za oddati v gostilni
 „pri Kroni“, Gradišče.

Lepo novo posestvo

z dobro upeljano mizarso obrtjo,
 pripravno za vsako drugo obrt, se
 takoj z vso opravo in orodjem po
 nizki ceni proda. Naslov v „Anončni
 ekspediciji“ v Ljubljani.

Odda se

stanovanje

v pritličju vile št. 24 na Erjavčevi
 cesti, obstoječe iz kuhinje in ene
 ali dveh sob, počeni s 1. majem t. l.

K. LINHART

urar

Ljubljana, Marije Ter. c. 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur,
 zlasti „Omega“, nikljaste in
 srebrne, dalje ur na nihalo,
 stenske ure in budilke.

Specialist za popravila.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE
 krila, kostume,
 nočne halje,
 perilo in vsako
 modno blago,
 Solidna tvrdka:

M. Kristoflič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

:: in rojstni opravi ::

Lepa, nova hiša
 (vila),

ki se jako dobro obrestuje s pe-
 timi stanovanji, sadnim in sočiv-
 nim vrtom v Beljaku (Lind) se
 radi družinskih razmer pod zelo
 ugodnimi pogoji in po primeroma
 nizki ceni takoj proda.

Pojasnila daje Jakob Špicar,
 posojilniški uradnik na Jesenicah
 (Gorenjsko).

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in
 12 kron — vse vrste lasne podlage
 in mrežice — barva za lasne in brado
 „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne po-
 trebščine — šušlje, brade in druge
 potrebščine za maskiranje, vse po
 zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okus-
 no. Kupuje zmečane in razane ženske lase.

Pri nakupu, različnega manufakturnega blaga
 se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné Mestni trg 10
 obstoji od l. 1883.

VELIKI OKASIJSKI TEDEN!

Za gornja in spodnja krila.

Ogromna za-
 loga od naj-
 enostavnejše
 do najmoder-

nejše fasone, po
 čudovito nizkih
 cenah.

Pariske modele in
 konfekcijo za dame, de-
 klince, gospode in deške priporoča

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Telefon 132. Telefon 132.

Najnovejše
kravate

za gospode,

pentlje, samovez-
 nice in vse druge
 moderne fazone,
 ovratniki, zapest-
 nice, naramnice,
 podveze, noga-
 vice, palice, dež-
 niki, različni gumbi,
 ščetke, milo, parfumi
 i. t. d. po skromnih
 stalnih cenah

v modni in športni
 trgovini

P. Magdić,
 Ljubljana

nasproti glavne pošte.

Velika izbira
 okusnega in modernega
 blaga za ženske
 obleke in bluže.
 — Le najnovejše
 rute in šerpe.
 Bogata zaloga vsakovrstnih
preprog in zavese.
Garniture in pre-
 proge
 za čez divane in za na steno.
Potne odeje.
Linolej.
 Izkušeno dobri šifoni,
 kontenine in platna.
 Namizno perilo in robci.

Vljudo se priporoča
 manufakturna trgovina
J. Grobelnik
 Ljubljana, Mestni trg 22
 naspr. lekarno.
 Vnanja naročila se točno izvršujejo.